

Spis treści

Wykaz autorów	IX
Wykaz skrótów	XI
Rozdział I. Świadczenia rodzinne - rodzaje i charakter	I
1. Rodzaje świadczeń rodzinnych	1
2. Organizacja działu związana z przyznawaniem prawa do świadczeń rodzinnych	3
3. Trudności związane z przyznawaniem prawa do świadczeń rodzinnych	6
4. Wzory	10
4.1. Wezwanie do usunięcia braków formalnych	10
4.2. Zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia	11
•4.3. Wezwanie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia	12
4.4. Zawiadomienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy	13
4.5. Postanowienie o zawieszeniu postępowania administracyjnego	14
4.6. Postanowienie o wznowieniu zawieszonego postępowania administracyjnego	15
Rozdział II. Procedury postępowania przy przyznawaniu prawa do świadczeń rodzinnych	17
1. Zasiłek rodzinny	17
1.1. Zagadnienia ogólne	17
1.2. Osoby uprawnione do zasiłku rodzinnego	17
1.3. Warunki przyznania prawa do zasiłku rodzinnego	21
1.4. Dokumenty konieczne do przyznania prawa do zasiłku	33
1.5. Warunki, w jakich nie przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego	42
1.6. Trudności związane z przyznaniem prawa do zasiłku rodzinnego -sytuacje praktyczne	46
1.7. Rodzaje decyzji	47
2. Dodatki do zasiłku rodzinnego	48
2.1. Zagadnienia ogólne	48
2.2. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	48
2.3. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	51
2.4. Dodatek K tytułu samotnego wychowywania dziecka	56

2.5. Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	60
2.6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	61
2.7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	63
2.8. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	63
2.9. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.....	66
3. Wzory.....	69
3.1. Oświadczenie o nie p obie ran i u zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w gminie właściwej ze względu na miejsce zameldowania	69
3.2. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego (spełnione kryterium z art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych)	69
3.3. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego (spełnione kryterium z art. 5 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych)	71
3.4. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego w trybie art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych	73
3.5. Odmowa przyznania zasiłku rodzinnego.....	75
3.6. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu urodzenia dziecka	77
3.7. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	79
3.8. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu Samotnego wychowania dziecka	81
3.9. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	83
3.10. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	85
3.11. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.....	87
3.12. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	89
3.13. Oświadczenie o niepobraniu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka W gminie właściwej ze względu na miejsca zameldowania	91
3.14. Decyzja przyznająca prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	91
3.15. Decyzja odmawiająca przyznania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	93
3.17. Pismo do Marszałka Województwa dotyczące zastosowania koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego	95
Rozdział III. Procedura przyznania prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w razie przekroczenia kryterium dochodowego i zastosowania zasady „złotówka za złotówkę”	97
1. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego	97
1.1. Wprowadzenie	97
1.2. Zasada „złotówka za złotówkę”- procedura postępowania	99
2. Zastosowanie zasady „złotówka za złotówkę” - przykłady.....	103

3. Wzory.....	109
3.1. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych	109
3.2. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	112
3.3. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych	115
3.4. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych	118
Rozdział IV. Świadczenie rodzicielskie.....	123
1. Zagadnienia ogólne	123
2. Osoby uprawnione	123
2.1. Świadczenia dla matki lub ojca	124
2.2. Świadczenia dla opiekuna, rodziny zastępczej i osoby, która przysposobiła dziecko	125
3. Warunki przyznania prawa do świadczenia rodzicielskiego	126
4. Warunki, w których prawo do świadczenia rodzicielskiego nie przysługuje.....	131
5. Wzory	132
5.1. Decyzja przyznająca prawo do świadczenia rodzicielskiego na dziecko urodzone w 2016 r., gdy wnioskodawcą jest matka.....	132
5.2. Decyzja przyznająca prawo do świadczenia rodzicielskiego na dziecko urodzone w 2015 r., gdy wnioskodawcą jest matka.....	135
5.3. Decyzja przyznająca prawo do świadczenia rodzicielskiego na dziecko urodzone w 2016 r., gdy wnioskodawcą jest ojciec.....	137
Rozdział V. Świadczenia opiekuńcze.....	141
1. Zasiłek pielęgnacyjny.....	141
1.1. Osoby uprawnione	141
1.2. Dokumenty konieczne do przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego	143
1.3. Weryfikacja wniosku pod względem formalnym i merytorycznym	144
2. Specjalny zasiłek opiekuńczy.....	150
2.1. Osoby uprawnione	150
2.2. Warunki nabycia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego	151
2.3. Nieprzysługiwanie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego	154
2.4. Dokumenty konieczne do przyznania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego ..	155
2.5. Trudności w ocenie istnienia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego	156
3. Świadczenie pielęgnacyjne	157
3.1. Osoby uprawnione	157
3.2. Warunki nabycia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.....	160
3.3. Nieprzysługiwanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego	164
3.4. Dokumenty konieczne do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego	165
3.5. Trudności w ocenie istnienia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.....	165
3.6. Rodzaje decyzji administracyjnych.....	166
4. Zasiłek dla opiekuna.....	166

4.1. Zagadnienia wstępne.....	166
4.2. Osoby uprawnione	167
4.3. Warunki nabycia prawa do zasiłku dla opiekunów	167
4.4. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekunów	170
4.5. Nieprzysługiwanie prawa do zasiłku dla opiekuna.....	173
4.6. Przykłady -pytania i odpowiedzi	173
5. Wzory.....	176
5.1. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku pielęgnacyjnego	176
5.2. Decyzja odmawiająca prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.....	178
5.3. Decyzja przyznająca prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego	179
5.4. Decyzja odmawiająca prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego	181
5.5. Decyzja przyznająca prawo do świadczenia pielęgnacyjnego	183
5.6. Decyzja odmawiająca prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.....	185
5.7. Decyzja zmieniająca decyzje przyznającą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ..	187
5.8. Przyznanie zasiłku dla opiekuna w trybie art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	189
5.9. Przyznanie zasiłku dla opiekuna w 1 rybie art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	193
5.10. Przyznanie zasiłku dla opiekuna w trybie an. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	197
5.U. Odmowa przyznania zasiłku dla opiekuna.....	200
Rozdział VI. Postępowanie odwoławcze przed samorządowym kolegium '	
odwoławczym	205
1. Tryb postępowania w razie złożenia odwołania od decyzji organu I instancji —zagadnienia praktyczne	205
2. Rozstrzygnięcie odwołania przez samorządowe kolegium odwoławcze - rodzaj rozstrzygnięcia i dalszy tryb postępowania organu I instancji	208
3. Wzory	214
3.1. Decyzja administracyjna wydana w trybie art. 132 KPA	214
3.2. Wniosek o uznanie decyzji organu wyższego stopnia jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa	216
Rozdział VII. Procedury wzruszania ostatecznej decyzji administracyjnej	219
1. Wzruszenie ostatecznej decyzji administracyjnej	219
2. Uchylenie ostatecznej decyzji administracyjnej	220
3. Zmiana ostatecznej decyzji administracyjnej	222
4. Wygaśnięcie decyzji administracyjnej	224
5. Stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji administracyjnej	225
5.1. Sytuacje, w których możliwe jest zastosowanie procedury stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej	225
5.2. Tryb postępowania - zagadnienia praktyczne	226
6. Wznowienie postępowania administracyjnego	229
6.1. Sytuacje, w których możliwe jest zastosowanie procedury wznowienia postępowania administracyjnego w przypadku ostatecznej decyzji administracyjnej	229

6.2. Tryb wznowienia postępowania.....	230
6.3. Rodzaje decyzji administracyjnych kończących postępowanie w sprawie wznowienia postępowania.....	231
6.4. Tryb postępowania-zagadnienia praktyczne	231
7. Wzory.....	234
7.1. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego.....	234
7.2. Decyzja uchylająca prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami	235
7.3. Decyzja uchylająca prawo w części dotyczącej dodatku do zasiłku rodzinnego	237
7.4. Decyzja zmieniająca ostateczną decyzję za zgodą strony	239
7.5. Decyzja zmieniająca, wydana zgodnie z art. 32 ust. 1a ustawy o świadczeniach rodzinnych	241
7.6. Decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji wcześniejszej wydanej przez organ I instancji	242
7.7. Wniosek o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji administracyjnej.....	243
7.8. Postanowienie o wznowieniu postępowania administracyjnego	245
7.9. Decyzja administracyjna, wydana w związku z ponownym rozpatrzeniem sprawy w trybie art. 151 § 1 pkt 2 KPA	247
Rozdział VIII. Procedura dochodzenia nienależnie wypłaconych świadczeń rodzinnych	253
1. Dochodzenie nienależnie wypłaconych świadczeń rodzinnych	253
1.1. Postępowanie administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	253
1.2. Rodzaje decyzji administracyjnych związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami rodzinnymi	258
2. Wzory	261
2.1. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia, czy świadczenia wypłacone na podstawie decyzji administracyjnej były świadczeniami nienależnie pobranymi	261
2.2. Decyzja w sprawie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przyznanego decyzją, która została uchylona w trybie art. 32 ust 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 163 KPA z potrąceniem z bieżących wypłat	262
2.3. Decyzja w sprawie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przyznanego decyzją, która została uchylona w trybie art. 155 KPA w związku z art. 32 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych-z potrąceniem z bieżących wypłat	265
2.4. Decyzja w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przypisanego do zwrotu	268
2.5. Decyzja w sprawie częściowego umorzenia nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego oraz rozłożenia na raty pozostałej do spłaty kwoty z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych przypisanych do zwrotu	271
2.6. Decyzja w sprawie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przyznanego decyzją, która została uchylona w wyniku wznowienia postępowania administracyjnego i odmowy przyznania prawa do zasiłku rodzinnego - w trybie art. 151 § 1 w związku z art. 145 § 1 pkt 5 KPA.....	275

2.7. Decyzja w sprawie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przyznanego decyzją, której organ wyższego stopnia stwierdził nieważność w związku z wydaniem jej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa -w trybie art. 156 §1 pkt 2 K!A.....	280
2.8. Wniosek do podmiotu prowadzącego rachunek płatniczy oraz banku i spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej prowadzącej rachunek inny niż płatniczy, a także wydawcy instrumentu płatniczego w trybie art. 30a ust. 1 w związku z art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	284
2.9. Decyzja w sprawie nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego przyznanego decyzją, która została uchylona - w trybie art. 32 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 30 ust. 2 pkt 5 i art. 30a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych	285
Rozdział IX. Księgowanie świadczeń rodzinnych	289
1. Świadczenia rodzinne jako zadania zlecone.....	289
2. Księgowania poszczególnych zdarzeń związanych ze świadczeniami rodzinnymi i opiekuńczymi	290
2.1. Wypłata świadczeń dla osób uprawnionych	290
2.2. Opłata składek ZUS na ubezpieczenia emerytalno-rentowe za osoby uprawnione ...	292
2.3. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń	292
2.4. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i sposób ich prezentacji w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym	296
2.5. Umorzenie i odpis należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	302
Rozdział X. Akty prawne	303
1. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r. póź. 114 zezm.).....	303
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2015 r. póź. 1238)	347
3. Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. póź. 995)	350
4. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. póź. 1302)	351
5. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. póź. 1217)	357
6. Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. póź. 1359)	370